

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. -- Félévre 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. -- Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCÁR.

A magyar aszfalt ipar.

(1878—98.)

A magyar iparvállalatok legnagyobb részt a hetvenes évek óta keletkeztek. Majdnem valamennyinek a kezdet első nehézségein kívül, még az osztrák és külföldi versennyel kellett nehéz harcokat vívni, — Sok vállalat kinerült ez egyenetlen küzdelemben, sok még ma is nehezen tengődik s csak egy része került ki győztesen a mindenféle válságból.

Ha ezen utóbbiak sorát áttekinthetjük, többek közül egy hazai bányavállalat vonja magára figyelmünket, mely az idén fennállásának 20 éves jubileumát ünnepli.

Azaz csak ünnepelhetne volna, de nem tette. Lehet, hogy a vállalat intézőinek figyelmét elkerülte munkásságuknak ezen évfordulója, — vagy a mi valószínűbb, nem is akartak ünnepelni, mert nem kívántak ünnepeket. Ezen érdemes hazai vállalat a „Magyar aszfalt részvénytársaság.”

Keletkezése a hetvenes évek elejére esik. Ekkor akadtak rá a Bihar megyében fekvő nagy kiterjedésű aszfalttelepekre, melyek kiaknázására kizárólag magyar urak társultak és „Lónyai József és társa” cég alatt közkereseti vállalatot alapítottak. Ezen vállalat 1878-ban részvénytársasággá alakult át s első 12 évi működési időszaka nagy és erős küzdelmek szakadatlan láncolatából állott. Küzdött a már erős gyökeret vert angol aszfalt társulattal, folytonos pénzhianygyal, a gyárberendezés fogyatékosával és a hazai városok bizalmatlanságával, úgy hogy csak fenállásának tizenharmadik évében volt képes részvényeseinek 5%-os osztalékot nyújtani. A vállalat fokozatos emelése csak az 1890. évtől kezdődik, midőn a székes-főváros tanácsa és ennek nyomán a vidéki városok hatóságai figyelmüket a hazai ipartelepre fordították.

Nézzük kissé közelebbről ezen vállalat belső alkotását.

Bihar megyének északi részében, felső Derna és Bodonos községek határában nagyterjedelmű és dús gazdag aszfalttelepek fordulnak elő. Oly sok ott a hegyei ölében az aszfalt, hogy nem tulozunk, ha azt állítjuk, miszerint ezen bányák gazdagabbak, mint a többi Európában eddig ismeretes aszfaltbányák összvéve.

Felső-Derna határában a hegyek közt van felépítve azon, a technika legmagasabb színvonalán álló gyár, melyben a nyers földből az aszfalt anyag és ugyancsak abban foglalt ásvány olajok kiválasztatnak. Mintegy 50 munkás ház, tömördek gyárépület, melyből mintegy 30 kémény füstöl, vasuti vágányok, drót kötélpályák és villamos világítás, tárnák, alagutak stb. összvéve oly gyönyörű látványt nyújtanak a szemlélőnek, mihez hasonló kevés található az országban.

Az itt termelt aszfalt a társulat különböző vidéki telepeibe (Mezőtelegd, Versecz, Arad.) szállítatják el, hogy azokban aszfalt mastixá és ez a különböző munkahelyeken aszfaltburkolatokká dolgoztassék fel.

Az aszfaltjárdák és kocsutak eleinte csak a fővárosban alkalmaztattak, mert a külföldi vállalatok verseny nélkül működén, ezeket drága áron készítették. Ezért kezdetben az aszfaltburkolatok költségei csak luxus kiadásnak tekintették. Midőn később nagy nehezen a „Magyar Aszfalt Részvénytársaság” munkája az idegenével egyen rangunak ismerttetett el, az árak rohamosan leszálltak.

Mennyi pénzt takarítottak meg ezután a hazai városok a „Magyar aszfalt részvénytársaság” fellépése által és mennyi pénz maradt itthon, a mi különben külföldre vándorolt volna! Óriási missiót teljesített ezen magyar társulat és ezért

lehetetlen, hogy erről hálásan meg ne emlékezzünk fennállásának 20 éves évfordulóján.

Eddig több mint 50 magyar és horvát város illetőleg helységben találunk aszfaltburkolatokat melyeket ezen hazai vállalat készített; 20 év óta körülbelül 12 millió forint értékű ily aszfalt munkát végzett és összesen mintegy 500000 négyzetméter kocsutat és több mint 2000000 négyzetméter járdát adott át a közforgalomnak úgy, hogy ma bátran állíthatjuk: az utóbbi években az aszfalt utak készítése a magyar vidéki városok közmunkáiban állandóan fontos és előkelő szerepet játszanak. Az aszfalt kocsutak olcsóbbak minden más burkolatnál, könnyen tisztán tarthatók, zajtalanok, úgy a lovak vonó erejében, mint a kocsik elhasználásában nagy megtakarítást nyújtanak s rendkívül tartósak. Vidéki városaink egész nagyvárosias színezetet nyertek azóta, mióta az aszfalt járda és kocsut burkolatot alkalmaznak utcáikon és tereiken. Példaképpen felemlítjük: Versecz, Lugos, Temesvár, Szatmár, Kassa, Pécs, Szarvas, Pápa, Fehértemplom, Arad stb. városokat. Mindez külön anyagi megterheltség nélkül jár, mert az aszfalt nem kerül többbe, mint bármely más burkolat anyag, mely poros, sárképző egészségtelen és nehezen tartható tisztán. A mely utczában aszfaltburkolat készült, boltok keresettek, a házak értéke növekszik és ezért vidéki városaink sorban sietnek utcáik aszfaltburkolattal való ellátásával.

Ezen országsszerte általánosan elismert körülménynél fogva irányítottuk tisztelt olvasóink figyelmét ezen jeles társulatra, mely fellépése által nagy érdemeket szerzett magának. Mert az ő munkásságának köszönhető, hogy vidéki városaink legtöbbje szépült, kellemessé és lakályossá vált, mivel modern, szép, tiszta és egészséges burkolatokat voltak képesek kiépíteni minden nagyobb költség nélkül.

Közgazdaságilag pedig nagy jelentőségű,

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCZÁJA.

Reminiscentia.

Írta: Jules.

Hölgyeim, uram nem írok kritikát! Nem tudok egyes párluzamokat vonni, pedig az feltétlenül szükséges; az összehasonlításokat rendszerbe foglalva szeretném kifejteni: ebbe könnyen belesültek, mint az egyszerű, az sem értett hozzá, még is megtette; ő valja kárát, én okulok rajta.

Nem írok kritikát mert háládatlan dolog: mindig az író huzza a rövidebbet. Szigorú kritikát mindenki bosszankodva olvas; a hízelgőnél sem az író, hanem a szerkesztőt s annak jó lapját dicsérik.

Tisztelt szerkesztő ur, ön nem visz jégre. Kijelentem önnek is, hogy kritikát nem írok. Csupán szerzett benyomásaimat akarom leírni néhány sorban a

leányiskola záróünnepélyéről: ez nem lesz sem kritika, sem referáda, csupán reminiscencia.

Megváltoztattam tervemet, ha a budapesti női egyetemi hallgatók, leánygymnasisták szerepléséről nem volnék oly jól értesülve, mint a mennyire vagyok — s akkor talán ezeknek zengenék dicsőlymusokat (amugy prózában) — s ha egy két egyetemi tanárom kifejtett programja nem erősíti meg bennem azt az elvet, melyet a paedagogusoknak a nőnevelésnél főszóval kell kitűzni, hogy a műveltség ne ölje meg a nőben az egyéniséget, ne tegye a nőt férfivé: őrizze meg azok egyéniségét. nőiességét továbbra is a háziasság.

Talán az ragadta meg figyelmemet, hogy a növendékekben kevés oly vonást találtam, melyek után — a magasabb régiókban szárnyaló — egyetemi collegáikhoz hasonlíthatnám őket s könnyen kipillantathattam a tanítónők rendszerében a főelvet, mely arra irányult hogy növendékeikből jó honleányokat, de elsősorban dorékat, háziasságokat neveljenek: mondom, volt valami közvetlen vonás, mely éppen természetességénél fogva gyakorolt rám oly kedvező benyomást, a

mely nem enged a tárgy fölött szó nélkül végig siklanom.

Nem terjeszkedem ki a részletes vizsgálatokra: az adott feleleteket a szülők és a rokonok szívében állandóbb benyomást gyakoroltak, mint sem hogy azt az én gyenge reminiscenciám fokozni tudná.

Nem is czélom ez. Tekintetem visszatéved a záróünnepély utolsó mozzanatára s megállapodik ott: egy leányka lép ki a növendékek sorfalából s meghatottságtól reszkető hangon kezd hozzá a bucsu beszéd elmondásához. A mag s társnői nevében beszél, kiknek egyrésze eltávozik végleg az intézetből.

„Tavaszkat élük, mégis a távozás az ősz hidegségét hagyja maga után; nem viszik magukkal a verőfényt az életbe, nem gondtalan gyermekéveket, nem tanítóik szerető gondoskodását. Egyetlen támaszuk az az őszinte rokonszenv és szeretet, melynek emléke és melege áldáskép kíséri őket tanítóik részéről, de ez sem nyugtatja meg őket.

A szeretet, a rokonszenv, melyet élveztek, gyakran meg volt zavarva az ő akarva akaratlanul elköve-

hogy a mindezért fizetendő pénz hazai munkakerő istápolására fordíthatik, nem vándorol külföldre, honnan soha vissza nem kerül. Minden egyes aszfaltozott vidéki városban élő szobrot állított magának ezen derék vállalat.

Kívánjuk, hogy vidéki városaink bizalmát továbbra is megtudja tartani s hogy működésének 20 évi fordulója alkalmával elért eredmények csak kezdetét képezzék további sikerek hosszú láncolatának.

Urchovinay viszhangok

a

Jaminay hangokra.

Éreg Gyujha Ondrosnak lelkes barátának!

JAMINABA.

Hád te élsz Ondrosko? Hányszor, de hányszor megkönyeztelek már in tégedot, mind naty hallotat? Óh jaj keserves könyek?! Ugye nem emlékszel Rám? Ó! Ó! mienk kedvezs Ondrosko? Ha te mezdán látnál azokat az esperesokat, melyeket csináltatok edkor, milen komol orozájuk meg van nokik. Látam őket a gyors trénon ülni, mikor mienk kizs falunk melet utaztak. De milen komol orozájuk meg volt nekik, mert egyet sem meg nem említenek a halátlan zujságok. De a ki volt, megint van zujságban esperes senijor Achim. Pedig már Veres aki volt fekete, mosd nagyon széres, — korem aki volt szálfád, mosd olam görbe mint kérdő jel (?) Petrovics, aki nem völd petromozsd zsiros. És változást zujság nem jegyezte rovatába. Csak a ki edkor völd, és jelenben van egyforma Achim emlegetik zulságok. — Ugyam miéit izs? Megmondom!

Az erég biblia történebből tudom (ugye te-izs tudod) hoty edkor Isten be mente paradicsomban, és soká nagyom soká nem meglelte Adamot, és csak migizs rá bukanta edszer, és sugva elkiáltotta magát, és csendesen mutatott mutató újával: ach! im! Adam! Halotam te izs sokat kutacz zujságba, hád mikor sok mindenféle híreket olvastál, s végre rá bukantál szarvasi újdonságra, s fő szereplőére, nem kiállótál el magad uty mint Isten Ach-im Ádám?! . . . Az bizom vam Achim a ki völd senijor valóságos, de mosd nyugalmazot, és még sem nyuxik! merd van ő mosd vezir! Mondok vezir, mert vam neki csinozs serege. Ot vam Csonka, ot vam Darabos. Ach Ondrosko tudsz szépen resolválni, s megfordítani tóra a ki vam magyar? Talám tudsz mert vagy Jaminából! Az nem lesz neked bün, és semi csunyaságot meg nem csinálisz ha tóra rá fordítod magyart. No hád meg segitem neked. Csonka: az vam olyam valami a ki nem egész. Ha vam neked az esizmádból csag

sarka, akor nem egész; ha valamel diadalmas harcosszag levágnak mérgezs elenséges elem fülét, az izs Csonka, ha macskád be mászot naty fáratságal padlás lukon, s lihegve duzadó kebelel megete kolbaszból felét: az izs Csonka; — ha valamel ihletődöt poeta költő véletlenségéből moghálta magát, és verseit egészem meg nem írta az izs csonka; — ha valakinek jótékony beleegyezése nélkül el vesznek zesziből az izs csonka vagyisz nem egész, tehát darab, s ha mig hozá durezásan hánkolódik is, hád akor darabos, azaz csonka és darabos egyforma nem egész. Ondrosko mojl! tudsz így resolválni, ugy-e mosd már dereng neked egy kizs világosság elmében? De ha nem tucz nyelvtan, meny Szarvasra, ot meg tanulsz gyakorlatból jó resolválni! Ach Ondrosko! ha ládnál azd az idezs érzeményt melet sugal sok jó honfú és leámnak tisztá kebele ot Szarvasom, mikor meglátják ot meni uzán a szfalon ezeket a nem Egészket mindenki sugva kiáltya: ach-im menek ök! Ádám se nem sétált a bokrok között ol boldogam, mint ezek a m. kir. szfalon, de bokorban sem dobogot szive ol gyönyör érzeménytől, mint mikor ez a kettő nem egész mongya: ach im! együt vagyunk a öregek tanácsában, jó vezir kegyes védelme alat. Djére djére! Ondrosko, nézöl meg őket s gyönyörkögyél.

Engegyél meg dráhi Ondroski, én nem meg mertem aba a vármegyei közlönyben meni, ha békési izs, a melbe te bátram bele mentél. Merd féleg atól a cifra ruházs hájduch uraságoktól, melyek meg van közölken az a fényezs füttykös. Szarvason csak kardod vam, az izs erőzs és vastag lörben a reudir urasákoknak, ezek tehát vastag börtök, de van izs it sok vastag börrü . . . ach! im! hova ragat el gondolatim robogó árja? — Nem lükik itt senkit ki se, be se ha mongya szendin dohri gyen, mert it Danit is ugy fordítják Dankó, a kepulöt benka, a rókát liska, a patikárust bugyis, és meg eskütet kunstar. Ilyem fordítás melet, hoty ne fordíták csonkát és darabost egésznek. Ez illtlenség, pedig megteszig! ach im! megint hova merengtem el!

De halotál-e megint, hogy zujságok mig ety senijor jelöltet aki völd régem, emlegetik. Mikor senijor válogatason völd, csag nyolez votokat kapot. Most sok vótakat nyert és nyerte álamást a latin nagy ziskolánál Szarvason, let valásos profesor. De ez izs valami régi ember, és csak csep. Úgy híják hogy Cseprégi. No csag gyitjön a nem egészekhez közel, ő neki izs megfordítják, mert it híjni fogják Régi csep nem Cseprégi. ach im! megind hova merengtem! De hát a csonkához, és daraboshoz kelet még egy régi csep.

Ugye Ondrosko sokat megtanultál moszdan tölen. Fogadjál el irzikeny bucsu pusztat, tied filosofus

kamarádtól

Zenge Tomás Kavanik

tiszteltem a felz.ő árendázd, és keresztkomádot.

tett hibáik, gyermek csinyeik folytán . . . : a válás szomorú órájában keserűséggel nyomja ez szívüket s bocsánatkérésük őszinte érzéssel fordul igazgatójuk, tanítóik felé.

Végig sir a termen a bucsázzunk szó, mely könynyeket csal a szemekbe, mely felidézi a multból a gyermekévek közös örömeit, s anuál fájdalmasabbá teszi az elválást azokra, kik végleg távoznak.

E megható jelenet képe lép most is szemeim elé, midőn e sorokat írom. A beszéd, — mely két növendék együttes munkája volt, — feltárta egyrészt a növendékek belvilágát, de kifejezte egyszersmind a nevelés irányát, melyek mértékei a hamisítatlan drága gyöngyök, a meghatottság könnyei azt igazolták, hogy a tantestület nevelési rendszere nőies kedélyt teremtett a növendékekben s a szeretetet — az érzések legnemesebbjét — ugyanezen rendszer megnevelésével a hit s a jövőbe vetett remény által.

Hölgyeim, uraim nem irtam kritikát. E pár sorban csak kifejezését akartam adni azon mély benyo-

másnak, melyet a polgári osztályok zűtőnnepele gyakorolt, melynek rútmája — az életben egyéb iránt oly megzokott — „bucsuzzunk“ szó mindig kedves reminiscentiául fog szolgálni.

Előfizetési felhívás.

A IX-ik évfolyam II-ik évfolyam lejárván, az 1898. év III-ik negyede elején új előfizetést nyitunk lapunkra, felkérjük mindazon t. előfizetőinket kiknek előfizetése a mai számmal lejárt, mielőbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

Azon t. előfizetőinket pedig, kik az előfizetési pénzzel hátralékban vannak, hátralékaik beküldésére s előfizetéseik szives megújítására kérjük.

Tisztelettel:

a „Szarvas és Vidéke“

kiadóhivatala.

A „SZARVAS ÉS VIDÉKE“ előfizetési ára:

Egész évre 4 frt.

Fél évre 2 frt.

Negyed évre 1 frt.

A kiadóhivatal.

HIREK.

— **Zsilinszky Mihály**, vallás és közoktatási ügyi államtitkár ő méltósága e hó 21-én — a helybeli főgymnasium kormányzó testületének, gyűlésén leendő részvétel céljából — közzétek érkezett. A vasuti indóháznál, a főgymnasium, a helybeli Ág. Ev. Egyház, az előjáróság küldöttségileg s nagyszámu és intelligens közönség fogadta, kiknek nevében Krcsmárik János járási főszolgabíránk meleg hangu beszéd fogadta a közönség érkezett államtitkár urat, fogadtatás után hosszú kocsisor kíséretében vonult Mikolay Mihály kir. közjegyző vendégszerető házába. Dél előtt folyamán részt vett a főgymnasium kormányzó testületének gyűlésén, délután pedig a helybeli Ág. Ev. Egyház, s a helybeli Izraelita hitközség, a főgymnasium, s az előjáróság küldöttségeit, s volt tanítványai közül számosakat fogadott volt az államtitkár ur. Este az Árpád szállóban fenyes s 120 terítékű bankett volt, melyen nemcsak városunk intelligentiája teljes számmal, de igen számos vidéki, s az akkor körünkben időző több ilusztris vendég is részt vett.

— **Hivatalos vizsgálat.** Novák Kamill kuriai bíró s a gyulai kir. törvényszéki elnök ő méltósága egész váratlanul e hó 20-án városunkba érkezett, a szarvasi kir. járásbíróság ügymenete s ügykezelésének megvizsgálása céljából e hó 26-ig, itt időzött, mely idő alatt s legbehatóbban s a legaprólékosabb részletekig vizsgálta meg a bíróságot.

— **Dr. Liszy Viktor** gyulai kir. ügyész ur e hó 20-án Szarvasra érkezett, s a szarvasi kir. Járásbíroság bünygyi s börtönviszonyainak megvizsgálása céljából e hó 22-ig körünkben időzött.

— **Aratók.** A földmívelési miniszter intézkedése folytán e hó 24-én 3 külön vonaton, 3000 ezer Beregmegyei munkás szállítatott Mezőhegyesre, kiknek hivatásuk lesz, hogy a netán fellépő arató sztrájkot elharsulyozzák. Csak előismeréssel emlékezhettünk meg, a földmívelési miniszternek eme célszerű intézkedéseert.

— **A névmagyarosítás és az állami tisztviselők.** Az összes miniszter körrendeletet bocsátottak ki alantas hatóságokhoz, a melyben meghagyják, hogy a névmagyarosítás körüli eljárás megkönnyítése céljából az állami alkalmazottak névmagyarosítás iránti kérvényeiket szolgálati uton terjesszék be közvetlen főnökükhöz. A kérvényhez csupán a keresztlevelet, illetőleg születési bizonyítványt vagy anyakönyvi kivonatot kell mellékelni. A többi teendőket hivatalból intézik el. A névmagyarosítás ebben az esztendőben különben rendkívüli lendületet vett s most is közel ötszáz hérvény vár elintézésre a belügyminiszteriumban. Érdekes hogy a névmagyarosítási kérvények között feltűnően sok az oláh.

— **A helybeli** m. kir. posta-hivatalnál f. évi július hó elsejétől kezdve, a távirtda és távbeszélő szolgálata, teljes nappali szolgálata lesz átváltoztatva, s naponként este 9 óráig fog tartani.

— **Hangverseny.** Lapunk mult számában már megemlítettük, hogy D. Boér Elza cpera énekesnő, ma este az Árpád szálló dísztermében hangversenyt rendez mely hangversenyre ezuttal ismételve felhívjuk az érdeklődők szives figyelmét.

— **Művész estély.** Zilachi Gyula, a nemzet színház kiűnő művésze e hó 18-án este az Árpád szálló

dísztermében, szépszámu közönség jelenlétében művész estélyt rendezett. Zilahi neve sokkal ösmertebb, tehetségét s utolérhetlen előadását a fővárosi lapok már eddig is kellőleg méltányolták, mi ez uttal csak azt mondhatjuk, miként nagy kár az, hogy csak egy estén keresztül volt szerencsénk művészetében gyönyörködni.

— **Az érettségi vizsgálatok** Áchim Ádám elnök és Dr. Pecz Vilmos, egyetemi tanár kormánybiztos jelenlétében f. hó 22—25-ig napjaink folytak le mely alkalommal 44 tanuló tett érettségi vizsgát.

— **A tanítóképesítő vizsgálatok** f. hó 29-én fogtak meg tartatni. A vizsgálatokhoz 8 növendék fog járulni, mely szám az előbbi évekhez viszonyítva jelentékeny emelkedést mutat.

— **Villám csapás,** az e hó 24-ike virradóra, határunkon is keresztül vonuló vihar alkalmával a csáki puszta, Szenes Pál tanyájába a villám kénytelen keresztül becsapott, s a kénytelen teljesen szétrombolta, a kémény környékén a vakolatot szintén leverte, az ez alkalommal a konyhában fekvő Gulyás Jánosné e nem várt vendégtől annyira megijedt, minek következtében nemcsak hallását, de beszélő képességét is elvesztette, s a gyorsan előhívott orvos, a leg gondosabb kezelés mellett sem volt képes a megijedt Gulyásné mindez ideig teljesen eszméletre hozni.

— **Arató gép próbát rendezett** e hó 22-én a helybeli Kremmer Scherz gazdasági gépüzlet vezetője, mely alkalommal Kondacs István Kákai birtokos gazdaságában egy Walter A Wod féle marokrakó arató géppel őszi árpát arattak. A jelen volt nagy számu gazdaközönség a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a bemutatott arató gép munkájának mennyi es minőségéről, s a megejtett próba után, Kondacs István birtokos nyomban meg is vette a gépet — s így ő lett utótrője annak hogy gazdáink a mennyire lehet függetlenítsék magukat, az aratók nélkülözéséi ellen.

— **Tornavizsga.** A főgymnasiumi tanulók f. hó 20-án tartott évszázó tornaversenye szép számu és előkelő közönség jelenlétében folyt le. Győztesek lettek ott a következő tanulók: faggessz kedésben kötélen: Wolfmann Nándor VIII o. mint győztesek győztese oklevelen kívül Spoet Henrik ur ajándékából egy darab 10 francos aranyat is nyerve, II-ik győztes Brebovsky Elemér VI. o. kételmászásban a 15 évesek csoportjában Sámuel Viktor VI. o. a 14 évesek közt Vidácska István IV. o. rudmászásban: a 13 évesek közt Sámuel László III. o. a 12 évesek közt Brachna Lajos I. o. Szertornázásban: első Fejér Jenő VII. o. oklevelen kívül Spoet Henrik ur adományából egy darab 10 francos aranyat is nyerve; magas ugrásban: Gyökössy Endre VI. o. 170 cm-t. második Brebovsky Elemér VI. o. 165 cm-t. harmadik Fejér Jenő VII. o. 155 cm-t. ugorva: sulydobásban: 10 kgr. vasgolyóval győztes Weisz Mór VIII. o. távolugrásban Fejér Jenő VII. o. 580 cm-t. Penyáska Mihály VI. o. 570 cm-t. és Gyökössy Endre VI. o. 552 cm-t. ugorva; rudmagas ugrásban: Fejér Jenő VII. o. 286 cm-t. ugorva, A győztesek mindenike egy-egy oklevelet kapott a főgymnasiumtól. Ugyanekkor lettek az aratók tornaversenyben nyert jutalmak is az illető tornászoknak átadva.

— **Önkéntes tűzörök.** Sinkovits István őrpáncsnoknál f. hó végéig jelentkezhetnek. Egy órszég éjjelenként 3 tagból áll.

— **Főgymnasiumunk** kormányzó testülete f. hó 20-án tartotta rendes közgyűlését, melyben Mikolay Mihály felügyelő elnöklete mellett, jelen voltak Zsilinszky Mihály államtitkár Dr. Zsilinszka Endre, Koreny Pál esperes, Áchim Ádám, Dr. Kresnárk János, Haviár Dani, Veres József esperes, Szinkóczky Márton, Dr. Laurovics János, Benka Gyula igazgató, Moeskónyi József, Liska János és Neumann Jenő tanárok. Az igazgatói, pénztárnoki és ephorusi jelentések után a gyűlésnek legfontosabb tárgya a tanári állások betöltése volt, s vallás tanárul Csepregi György fazekasvársándil elkész, tanárokul a főgymnasiumhoz Kécsert Árpád és Saskó Sámuel, a tanítóképzőhöz Papszász Gyula, a tápintézet gondnokául Oláh Miklós lón megválasztva. A tápintézet most készült alapszabályainak megbeszélésére a helybeli tanács tagok küldettek ki. Özv. Benderi Józsefné szakácsnői állásáról való lemondását a gyűlés elfogadta és így a tápintézet nemcsak szervezésében fog jelentékenyen változni más intézetekhez alkalmazkodva, hanem a kezelő személyzet is egytől egytől új tagokból álland.

— **Intő példa a munkásoknak.** A bajai szolgabírónál a napokban egy háromszáz tagból álló felső-Szent-iváni és csávolyi munkás-küldöttség volt. A munkások panaszkodtak, hogy felső-Szent-ivánon és Csávolyon összesen négyszáz munkás van és az ottani uradalmak mégis hatvan szentiváni kivételével csupa idegen, más vidékről való embereket szerződtettek az aratási munkára, ők pedig teljesen munka nélkül vannak és így a jövő telen a legnagyobb nyomorba jutnak. Arra kérték a szolgabíró, hogy valami módon segítsen a bajukon. Ezeknek a munkásoknak az ügye úgy áll, hogy minden jóakaró figyelmeztetés dacára sem akarták igazolványt venni. Hárcm héttel ezelőtt

az uradalmak ispánjai összehívták őket és figyelmeztették, ha hat nap lefolyása alatt igazolványt nem szereznek ők kényszerítve lesznek más vidékről hozni a részeseket. Ez sem használt, mert egyik mindig azzal biztatta őket, hogy ispánok félre akarják a munkásnépet vezetni. Csak most íjtek meg, midőn megtudták hogy az uradalmaknak már vannak idegen munkásaik. A mai küldöttség szónoka azt lan goztatta, hogy már most szívesen váltanak igazolványt, csak mun at kapjanak. Igérik, hogy soha többé szocialista mozgalmakban részt nem vesznek, elég volt ebből ennyi is. A szolgabíró meigérte, hogy minden tőle telhetőt megtesz érdekükben.

— **A verseny minden téren,** de legkivált a magyar hírlapírás terén, bamaratos eredményeket idézett elő. Ennek köszönhető, hogy a magyar hírlapírodalom Európában az első sorba küzdötte föl magát. S a magyar lapok közt is vezet a Pesti Hírlap, közleményeinek bősége és változatossága, forrásainak gazdagsága, munkatársainak száma és elismert kvalitása tekintetében egyaránt. Hogy pedig napjainkban annyira a jól szerkesztett napilap, abban is nagy érdeme van a Pesti Hírlapnak, mely igen sok téren végzett husz év óta utótrő munkát s melynek minden új ötletét, újítását folyton utánozni igyekeznek a többi. Voltak és vannak azonban a Pesti Hírlapnak oly ötletei is, mint az előfizető-közönségnek nyújtott kedvezmények melyeket még nem utánoztak, mert nem utánozható a sajtó többi része. Ilyen a Pesti Hírlap naptára is, melyet minden évben minden állandó előfizető ajándéknál kap s mely — mint a szerkesztőség velünk közli — a folyó év végén ismét többféle meglepetést fog hozni (sorsjegyek és új kedvezményekre való utalványok alakjában) azoknak, akik a Pesti Hírlap előfizetése révén a naptár birtokába jutnak. S ennek a megszerzéséhez nem kell egyéb, csak hogy valaki több hónapon át szakadatlanul járassa a lapot a következő fél évben. Szolgál azonkívül a Pesti Hírlap az ő előfizetőinek minden hónapban egy kis praktikus jegyzék naplóval. Azt már említeni sem kell, Oly közismereti tény hogy a Pesti Hírlap nyújt ma a legtöbb olvasni valót közönségének, mert egyik lap sem jelenik meg hasonló terjedelemben (naponként 20—24, vasárnapokonként és ünnepeken 32—48 oldal.) Az is elismert dolog, hogy vezércikkeit a legkitünőbb publicisták, tarzái csupa elsőrendű jeles írók írják, rovatvezetői, belső munkatársai a lekipróbáltabb hírlapírók. Előfizetési ára pedig akár a legkisebb lapé: havonként 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr. mely a kiadóhivatalhoz (Budapest, V., Váci körút 78.) ezimzendő, honnan mutatványszámokat is lehet kapni. Aki pedig a Párisi Divat című, elsőrendű és fényes kiállítású heti divatlapot is járattatni kívánja, az a Pesti Hírlappal együtt előfizetve, épen féláron rendelheti meg, (vagyis felévi 4 frt helyett 2 ftért.)

IRODALOM.

— Vettük a „Kert“ a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap 12 számát, melynek érdekes tartalmából a következőket említhetjük ki: Hrebly Emilől „Paprika“ földi Lajostól „Szamocza művelés. Varga Jenőtől Schiffer féle colossal málna. Mauthner Ödöntől „Virág korszok évadján.“ ezen kívül a díszkertészet s a méhészet köréből is közül szakavatott tollal írt néhány cikket. E valóban tanulságos közlöny kéthetenként jelenik meg, főszerkesztője Mauthner Ödön, felelős szerkesztője Igali Szvetozár. Kiadóhivatala Budapest Andrássy ut 23 szám. Előfizetési ára 1/4 évenként 1 forint. A kertészet iránt érdeklődőknek nagyon melegen ajánljuk e nagy szakavatottsággal szerkesztett folyóiratot.

Innen-onnan.

* **A becsületes megtaláló.** Csuvasz ur az utcán egy sorsjegyet talált. Hilibi ur megkerdezi tőle:

— Remélem a sorsjegyet elvitted a rendőrségre?
— Oh hogyné. Mindjárt a huzás után.

* **Mama** (a nyolcz éves fiac-kájához): Szaladj hamar a papához és gratulálj neki. Ezredes lett.
A kis fiu: Jaj de jó! Most legalább katovazene is lesz majd a temetésén.

* **Nem válnak.** Nem is szeretek hazamenni. A feleségem hiálhatatlan. Házsártos veszekedő...
— Hát miért nem válik el tőte?
— Sajnos, nem vagyunk megesküdvé.

* **Első gondolat.** — Ha nem adnak hozzám szépszerével, aranyos Vilman, hát szőkjünk!
— De akkor nem kapunk nászajándékokat.

* **A megokolás.** Mama, nemde ma is mehetünk sétálni a nevelőnő kisasszonyjal.
— Mehetek, kis fiam, de ne a kaszárnya előtti téren. Nem szeretem, hogy a kisasszony olyan sokat járkál ott veletek.

— De hiszen mama, ott semmi bajunk nem történhetett, a tiszt urak nagyon szeretik a kisasszonyt.

* **Mérgek kritika.** Zeneszerző: Az operette második fölvonása után zajosan hívták a zeneszerzőt. Kritikus: És kik jöttek ki a lámpák elé?

* **Mindig szórakozott.** A feleség: A mi Janink mégis ostoba gyerek. Megfordítva huzta föl a csizmáját és most egész nap így szaladgál.
A tanár ur: Ugyan? A talpával fölfelé?

* **A mártás.** Vendég: Pinczér, hol a mártás a hushoz?
Pinczér: A hus alatt kérem.

Vasúti menetrend 1898. évi május hó 1-től.

Indul.		Érkezik.	
Mezőtúr felé		Mezőtúrról	
8515 sz. vonat 12 ó. 10 p. éjjel		8512 sz. vonat 8 ó. 32 p. éjjel	
8511 „ „ 8 ó. 44 p. regg.		8514 „ „ 1 ó. 28 p. d. u.	
8513 „ „ 1 ó. 58 p. d. u.		8516 „ „ 5 ó. 41 p. „	
Mezőhegyes felé		Mezőhegyesről	
8512 sz. vonat 8 ó. 39 p. éjjel		8511 sz. vonat 8 ó. 44 p. regg.	
8514 „ „ 1 ó. 51 p. d. u.		8513 „ „ 1 ó. 50 p. d. u.	

Felelős szerkesztő: BALKÁNYI SÁNDOR.
Kiadó és laptulajdonos: SÁMUEL ADOLF.

NYILTTÉR*)

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

AGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szénsavtartalmánál fogva, specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurut gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hughyjató és a szomat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás kezelősége.

Főraktár:

Édeskúty L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.
Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Raktár Szarvason: Csapó Sománál.

Permetezéshez kétkő 99.05% rézsulfátos a legerősebb minőségű

50 klg. vételnél á frt 26

25 „ „ „ „ 28

kisebb mennyiségnél 30 kr. kilója.

Kötöző Háncs Raphia 52 kr. kilója.

Ugyanitt fr is töltésben kaphatók az összes bel- és külföldi ásványvizek.

Csapó Soma

üzletében
SZARVASON.

*) E rovatban közlöltekért nem felelős a szerk.

Mo Cormick
ARATÓGÉPEK
a legjobbak a világon
kéveketők és marokrakók
Mo Cormick fúkaszalók
eredeti amerikai
köszörukeszülékek, szénagereblyék
és széna forgatók
legjutányosabban beszerezhetők
MÜLLER és WEISZ
cégnél Budapesten, VI., Gyár-utca 66.

Házeladás.

Havas Mór takarékpénz
tári titkár 448 □-öl beltel-
kü ujonnan kényelmesen be-
rendezett háza szabad kézből
eladó.

Venni szándékozók mie-
előbbi jelentkezése kéretik.

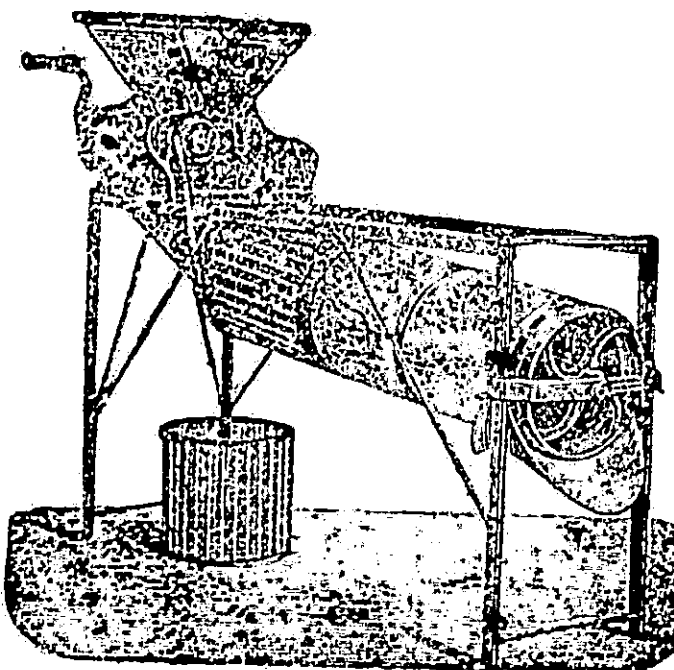
Üzlethelyiség bérbeadása.

Özv. Benczúr Jánosnének a piac téren levő házában egy
üzlethelyiség, s mellette egy szoba
folyó évi október hó 1-től kezdve bérbe kiadó.

Két jó házból való új
TANONCZUL
felvétetik
Csernák István
épület- és géplakatosnál.

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,
Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.
Gyár: Kátona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

- Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.
- Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.
- Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lenese osztályozására.
- Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.
Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.
Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek a „Szarvas és Vidéke” kiadóhivatalában
Beliczey-út 11. szám.

Tisztelettel hozom becses tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy Szarvason Felsőiget-utca 244. szám alatt

lakatos műhelyt
nyitottam.

Elvállalok épület és géplakatos ipar körébe vágó mindennemű munkák teljesítésén kívül,
varrógép és kerékpár javításokat,
villamos csengettyű és vízvezeték berendezéseket is.

Tisztelettel
Baginyi József
épület és géplakatos.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és göcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalma-kaszáló-
gépek, here-cséplők, tisztító-rostálók, konkolyozók, kaszáló- és arató-
gépek, széngyújtók.

„COLUMBIA-DRILL”

legjobb sorvetőgépek, boronák, szeszkavágók, répvágók, kultúrta-
morsolók, darálók, őrlő-malmok, egy-
temes aczélekek, két- és háromvasú-
ékék és min-
den egyéb
gazdasági
gépek.

Részletes árjegyzékek kőnátra ingyen és bérmentve küldetnek.

Nyomatott a „Szarvas és Vidéke” gyorsajtó könyvnyomdájában 1898.